

Етказиб берувчи томонидан хизматларни тўлиқ хажмда кўрсатиш учун магистрал ва газ тақсимоти тармоқларининг ишлаши издан чиққан тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъмуриятининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қароридида кайди ўзлашган сўраётган ва иктамий аҳамиятга эга Истеъмолчиларга 20_ йилда зарур бўлган табиий газнинг минимал хажми _____ минг куб метрни, шу жумладан чораклар ва ойлар бўйича кўйилганни ташкил қилади:

I чорак	минг куб.м.	январь	_____	февраль	_____	март	_____
II чорак	минг куб.м.	апрель	_____	май	_____	июнь	_____
III чорак	минг куб.м.	июль	_____	август	_____	сентябрь	_____
IV чорак	минг куб.м.	октябрь	_____	ноябрь	_____	декабрь	_____

1.5. Агар, Истеъмолчи ойлар бўйича бўлинган бюрорманомани тақдим этмаса, Етказиб берувчи томонидан чорак учун ажратилган табиий газ хажми ойлар бўйича бир хил миқдорда тақсимланади.

1.6. Етказиб берувчи Истеъмолчи бюрорманомани табиий газ ресурсларининг ва газни тақсимлашнинг тақсимланган баъансига мувофиқ ажратилган хажмлар доирасида қайта кўриб чиқиши мумкин. Истеъмолчи томонидан навабатдаги ой (чорак) учун кўрсатилган табиий газ хажмлари ўзларини бўйича 10 кун олдин газ таъминоти ташкилотига хабар берган тақдирда, бундай ҳолат ортинча олинган газ миқдори деб ҳисобланади.

II. ГАЗНИ ЕТКАЗИБ БЕРИШ ШАРТЛАРИ

2.1. Газ ушбу шартномада кайди этилган (1.4-банд) муддатларда ва хажмларда ҳамда ГОСТ 5542-2014 (Санаят ва коммунал фойдаланиш учун табиий ёнувчи газлар) га мувофиқ тарздаги табиий газни етказиб берилади.

2.2. Истеъмолчи Етказиб берувчидан ушбу шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларига асосан жорий ой учун газ истеъмолчининг сўтказлик меъёри доирасида газ қабул қилиб олади, шунингдек, ой охирида тузилган газ етказиб бериш ва қабул қилиш даволатномасини имзолайди.

2.3. Етказиб берувчи Истеъмолчига 24 соат ичида газ етказиб бериш ва қабул қилиш тарини ва шартлари ўзларининг тўғрисида барча усуллар орқали Истеъмолчинга хабардор қилиши шарт.

Етказиб берувчининг авария-диспетчер хизматлари телефон рақамлари:

Истеъмолчи манзили ва телефон рақами:

2.4. Етказиб берувчи Истеъмолчинини газ етказиб бериш кискартрилишига қадар қамида 24 соат аввал бу ҳақида хабардор қилиши шарт, магистрал газ қувурларида юз берган авария ҳолатлари бундан мустасно. Истеъмолчи хабардор қилингандан кейинги газ етказиб бериш дарҳол кискартрилиши ёки тўхтатилади.

2.5. Магистрал ва тақсимловчи газ қувурларининг технологик иш режимида бўлинганда, шунингдек, куз-киш мавсумида иктамий соҳа объектиларини ва аҳоли истеъмолчиларини бир маромада табиий газ билан таъминлаш мақсадида Етказиб берувчи Истеъмолчинини огоҳлантирган ҳолда газ етказиб беришни чеклаш ёки тўхтатиб қўиши ҳужукига эга. Истеъмолчи эса заҳира ёқили туридан фойдаланишига ўтади.

2.6. Истеъмолчи Етказиб берувчи билан газ етказиб бериш-қабул қилиш доирасида тежор маълумотларни мухтаман алмашиши таъминлаш учун жавобгарлигини ўз зиммасига олади.

2.7. Истеъмолчи захира ёқили туридан фойдаланишини кўзда тутиши ва уни етарли миқдорда (3 ойдан кам бўлмаган муддатта) шакллантириши шарт. Истеъмолчи Етказиб берувчининг асосланган талаби билан табиий газдан фойдаланиш қондаларига мувофиқ захира ёқилига ўтиши ва газдан фойдаланишини тўхтатиши лозим. Газ етказиб беришнинг тўхтатилиши тегишли даволатнома билан расмийлаштирилади.

2.8. Истеъмолчи ўннга тегишли бўлган газ тармоқлари ва уларда ўрнатилган ускуналар, ГТП (газ тақсимлаш пункти), газдан фойдаланиш ускуналаридан соғ ҳолда фойдаланиш, уларга хизмат кўрсатиш ҳамда саклаш учун жавобгар ҳисобланади.

2.9. Истеъмолчининг қўшимча газдан фойдаланиш ускуналари ўрнатилиши, реконструкция қилиниши ёки таъмирланиши оқибатида газ сарфлаш хажми ўзгаришига олиб келган ҳолатларда, Истеъмолчи Етказиб берувчидан қўшимча газдан фойдаланиш ускуналарини ўрнатилиш ёки реконструкция қилишга техник шартларни олиши шарт. Газ тармоқларига ўланиш Табиий газдан фойдаланиш қондаларига мувофиқ амалга оширилади.

2.10. Истеъмолчи ёки Етказиб берувчининг тўлов рекевизитлари ўзларини холатларда улар зудлик билан бир-бирини бу ҳақида хабардор қилиши шарт.

2.11. Табиий газни казиб олиш, қайта ишлаш, узатиш, тақсимлаш ва истеъмол қилиш режимиининг ягона узлуқсиз технологик жараянини хисобга олиб, табиий газни ишлаб чиқарувчи ва Етказиб берувчининг талабларини бажарити Истеъмолчилар учун мажбурий ҳисобланади.

III. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗНИ ХИСОБГА ОЛИШИНИ ТАШКИЛ ЭТИШИ

3.1. Газни хисобга олмадан етказиб беришга йўл қўйилмайди.

3.2. Етказиб берилган газ миқдори газ тармоқлари бўлиниши чегарасида ўрнатилган хисоблаш приборлари кўрсаткичлари ёки ўнчаш комплексни бўйича аниқланган ҳамда ҳар икки томон имзолайдиган газ етказиб бериш ва қабул қилиш даволатномаси билан расмийлаштирилади.

Газ тармоғи бўлиниши чегараси (Истеъмолчи баъансида бўлган газ тармоғининг бошланishi хисобланиб) Етказиб берувчи ва Истеъмолчи ўртасидаги, тегишлилиги бўйича аниқланган газ тармоғи бўлиниши нуқтаси хисобланади ва унда хисоблаш приборлари ўрнатилиши шарт.

3.3. Вирлик миқдори стандарт шартонда 1 м³ газ олинани: ҳарорат 20° С, Босим 101.325 кРа (760 ммНг) (ГОСТ 2939-63 1.1-бандига асосан). Газ хажми газнинг физик-кимёвий параметрлари (стандарт шартонда, азот ва карбонат ангидрид) кийматлари бўйича тузатилади.

Газ миқдори "ўстандарт" агентинининг меъерий-ҳужукий ҳужжатлари талабларига мувофиқ газ миқдорини стандарт шартонда автоматик равишда келтирилган газни хисоблаш приборлари ёрдамида аниқланади.

3.4. Етказиб берувчининг ёки Истеъмолчининг баъансида бўлган газ ўнчаш прибори ва/ёки ўнчов комплексининг мулк хисобланади.

3.5. Истеъмолчи томонидан газ ўнчаш прибори ва/ёки ўнчов комплексини таълоу тегишли қондалар ва меъерларга мувофиқ амалга оширилади ва Етказиб берувчи билан келишилади. Истеъмолчи томонидан газ ўнчаш прибори ва/ёки ўнчов комплексини т

использования. Хисобга олиш ва нахорат қилишнинг автоматлаштирилган тизим (ПНХАТ-АСКУД) ларга ўланиш юзям.

3.6. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексини ўрнатилиш ва ишлатилиш амаллари қондалар ва меъриларга мувофиқ амалга оширилиши керак.

3.7. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексига эгаси уни ишлатиш давомида О'з.ДСТ 8.030:2008 "Екити ва энергия. Хисобга қўйилган умумий талаблар" О'з.ДСТ 8.031:2008 "Екити ва энергия. Ўлчаш приборлари билан жиҳозлаш ва уларни ишлатиш" давлат стандартлари талабларига, шунингдек ўлчаш приборлари ишлаб чиқарувчининг талабларига риоя қилини.

3.8. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексларининг метрологик ва техник тавсифлари амалдаги меърилар ва қондаларга мувофиқ бўлиши керак.

3.9. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплекслари "Ўстандарт" агентлигининг жорий қислов кўригидан ўтказилган сертификатга ваёки метрологик аттестациясига эга бўлиши керак. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексларининг қислов кўригидан ваёки метрологик аттестациясидан ўтиш даврини "Ўстандарт" агентлиги белгилайди.

Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплекслари эгаси газ ўлчаш приборларини қислов кўригидан ўтказиш ваёки ўлчов комплексларини (ва унинг таркибий қисмларини) "Ўстандарт" агентлигида метрологик аттестациядан ўтказишнинг ўз вақтида бажарилиши учун масъулдир.

3.10. Режалаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қислов кўриги/қалибдорлаш, торайтириш мослашасини алмаштириш, таъмирлаш) газ ўлчаш приборларини ваёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатилиш техник ваёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккала томоннинг вакиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ваёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатилиш, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги меърилар ва қондаларга мувофиқ эгаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вакили) томонидан амалга оширилади.

3.11. Режалаштирилган ишларнинг бир қисми сифатида (қислов кўриги/қалибдорлаш, торайтириш мослашасини алмаштириш, таъмирлаш) газ ўлчаш приборларини ваёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш ва ўрнатилиш техник ваёки ишлаб чиқариш эҳтиёжлари асосида келишув бўйича ва иккала томоннинг вакиллари иштирокида амалга оширилади.

Газ ўлчаш приборларини ваёки ўлчов комплексининг қисмларини ечиш, ўрнатилиш, уни ишлаб чиқарувчининг талабларига ва амалдаги меърилар ва қондаларга мувофиқ эгаси (ёки унинг сервис хизмат кўрсатувчи вакили) томонидан амалга оширилади.

Етказиб берувчининг вакилини газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексининг эгаси чакирлади.

3.12. Газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплексларини модернизация қилиш, газ ўлчаш приборларини алмаштириш, газни ўлчашнинг бошқа усулларини танлаш, максималари Етказиб берувчи билан келишилади.

3.13. Газнинг физик-кимёвий параметрлари (стандарт шароитдаги зичлик, азот ва карбонат ангидрид) газ ўлчаш приборларининг конфигурациясига киритилади.

Газ ўлчаш приборларининг эгаси газнинг физик-кимёвий параметрларини ўз вақтида газ ўлчаш приборини конфигурациясига киритиши таъминлайди. Етказиб берилишини таъминлайди.

3.14. Етказиб берувчи ўзининг тамгаларини газ ўлчаш приборларига ваёки ишлатишда ўрнатилиш ва тегишли даволатнома тузилади. Ўрнатилган тамгаларни бутулигига Истеъмолчи жавабдир.

3.15. Етказиб берувчи Истеъмолчининг газ ўлчаш приборлари ваёки ўлчов комплекслари ва уларнинг таркибий қисмларининг тўғри ишлатилиши кузатиш хукукига эга. Шу билан бирга, Истеъмолчи Ўзбекистон Республикаси қонунийлигига мувофиқ Етказиб берувчи вакиллариининг ўлчаш приборлари ваёки ўлчаш комплексларига тўсиксиз киришини таъминлайди.

3.16. О'з.ДСТ 8.586(1-5)-2005 бўйича ўлчов комплекси ва ўлчаш приборлари ишлада файригабвий ҳолатлар юзга келган тақдирда О'з.ДСТ 8.064:2017 бўйича газнинг микроли хисобланади (корректуровка). Ўлчаш қурлимаси ва ёки ўлчаш комплекси фаолиятига руҳсатсиз аралаштиш ҳолатлари бундан мустаъно.

3.17. Олинган газ учун хисоб-китоб, қуйидаги ҳолатларда тамгалардан газдан фойдаланиш ускунасининг 24 соат давомида ишлаб туриши хисоб-китобидан амалга оширилади:

а) газни хисобга олман ҳолда газ истеъмолчи – газни хисоблаш прибори ва газни сарф қилиш нормаси бўлмаганда, газни хисоблаш приборини четгаб ўтган ҳолда истеъмол қилиш (ноқонуний байпас линиялари уланганда) охири хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган кундан анқиланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврга;

б) хисобга олиш приборини улаш тартиби ва схемаси ўзгартрилганда - охири хатловдан ўтказиш даволатномаси тузилган кундан, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврга;

в) хисобга олиш прибори бузилганда (хисобга олиш прибори бузилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлганда) – шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларини инобатга олган ҳолда бир хисоб-китоб давридан кўп бўлмаган вақтта;

г) хисобга олиш прибори мавжуд бўлмаганда – қислов кўригидан ўтказиш учун ечилиганда – хисобга олиш прибори ечилиш кундан "Ўстандарт" агентлигидан қисловдан ўтказилиб, сертификат олиниб жойига ўрнатилган кунгача бўлган вақтта.

д) хисобга олиш приборини қислов кўригидан ўтказиш ваёки ўлчов комплексини метрологик аттестациядан ўтказиш муддатини тулаганда – қислов кўригидан метрологик аттестация ўтказиш муддати тулаган кундан қислов кўригидан ёки метрологик аттестация ўтказиш учун ечилиш кунгача бўлган вақтта;

е) хисобга олиш прибори ёки ўлчов комплексининг қисмларига ўрнатилган тамгаларнинг бутулиги бузилганда – охириги кўрик ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб, лекин бир хисоб-китоб давридан кўп бўлмаган вақтта;

ж) хисобга олиш приборини ўзбошимчилик ечиб қўйилганда – охириги кўрик ёки газ таъминоти ташкилоти вакили бориб кўрган вақтдан бошлаб анқиланган кунга бўлган вақтта;

з) газни тарқатиш тармоқларининг технологик режимини буздиган т қувурларида ёки ГТПларида асбоб-ускуналар ўрнатилганда - охириги кўрик ёки т

таъминоти таъшиклоти вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача бўлган вақтда:

н) Газ хисоблаш ускунасининг конфигурацияларига ноқонуний тарзда ташқи таъсир кўрсатилган ҳолда таъини газни истеъмол қилиш ҳолатлари аниқланганда – ташқи таъсир кўрсатилган кундан бошлаб (агар аралашув кунини ва фактини таъшиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлса), бироқ даъво муддатидан ортиқ бўлмаган муддатга;

к) хисобга олиш приборининг хотирида сақланган архив маълумотларини йўқотиш, газ ўлчашни автоматлаштирилган тизимдан хисобот ойда маълумотлар олиш имкони бўлмаганда ёки етказиб берувчининг оператив журналларидан олинган маълумотлар бўлмаган тақдирда (Хисоб-китоб учун ТҲНАТ (АСКУТ) тизими жорий қилинган истеъмолчилларда хисобот даври учун архив маълумотлари мавжуд бўлмаган ҳолларда истеъмол қилинган таъини газ ҳажмлари тўғрисидаги маълумотлар ТҲНАТ тизимида қайд этилган маълумотлардан олинмади);

д) газ истеъмоли ҳажмлари хисобга олиш приборининг руҳсат этилган максимал ўлчов чегарасидан ортиқча бўлганда, пломбаланмаган газ жиҳозларидан фойдаланилган газ учун хисоб-китоблар охириги хатловдан ўтказиш дағлолатномаси тузилган кундан, хатлов дағлолатномаси мавжуд бўлмаганда эса – газ таъминоти ташкилоти вақили томонидан охириги марта бориб кўрилган кундан амалга оширилади;

м) газлаштириш ҳужжатларини расмийлаштирмастан истеъмолчи томонидан кўшимча газ кўрилмаси ўрнатилган ҳолати аниқланганда (кўшимча газ анжомларини ўрнатиб олиб фойдаланаётганлик факти бўйича асослангирувчи ҳужжатлар мавжуд бўлганда) - бир хисоб-китоб давритга;

3.18. Истеъмолчининг хисобга олиш прибори газ ҳажминини пастки чегараси остида сарфлаганда, газ ҳажми хисобга олиш прибори ва ёки ўлчов комплексининг мевърий-техник ҳужжатларида кўрсатилган ўлчовининг пастки чегарасида олинмади.

3.19. Етказиб берувчи томонидан етказиб берилган газ ҳажмининг ишончилигига таъсир кўрсатувчи ўлчов комплекслари ва хисоблаш приборларининг ишлаши бузилган ҳолатлар аниқланганда, Етказиб берувчи "ўзгандар" агентлиги бўлинмаларида ўлчов комплекслари ва газни хисоблаш приборларини экспертизадан ўтказишни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Агар ўлчов комплекслари ва хисоблаш приборлари носоз бўлса, экспертизадан ўтказилган учун тўловлар Истеъмолчи томонидан, соз ҳолатда бўлганда эса – экспертиза ўтказилиши талаб қилган Тараф томонидан амалга оширилади.

3.20. Агар хисобга олиш прибори шидан чиқканда ёки хисобга олиш прибордан газ сизиб чиқиб ҳолатлари аниқланган тақдирда Етказиб берувчига бу ҳақда хабар бериши шарт. Шунингдек корхонадаги газ ишлаётган асбоб-ускуналарни ишлаш графитини тузиши ва ишламайдиган газ асбоб-ускуналарини Етказиб берувчи билан биргаликда ўчириб тамгаланганини таъминлаши шарт.

3.21. Хисобга олиш приборларида газ сизиб чиқиб ҳолати аниқланган тақдирда қайта хисоб-китоблар охириги кўриб ёки газ таъминоти ташкилоти вақили бориб кўрган вақтдан бошлаб аниқланган кунгача, лекин даъво муддатидан кўп бўлмаган даврда амалга оширилади. (O'z Dst 8.586 га кўра газни аниқлаш тизимлари герметик ҳолатда бўлиши керак).

IV. ЕТКАЗИБ БЕРИЛГАН ГАЗ УЧУН ХИСОБ-КИТОБНИ АМАЛГА ОШИРИШ

4.1. Истеъмолчи маъмур шартнома асосида етказиб берилган газ учун тўловни амалга ошириши шарт.

4.2. Газ учун нархлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан амалдаги қонунчиликка мувофиқ белгиланади.

4.3. Истеъмолчи хисоб-китоб қилиш даври бошланганидан камидан 5 кун олдин Етказиб берувчининг хисоб рақамига улбу шартноманинг 1.4 ва 1.5-бандларида кўрсатилган ойлик газ ҳажми қийматининг 100 фоиз суммасини олдиндан тўлайди.

Хисоб-китоб даври бошланганидан камидан 5 кун олдин хисоб-китобни 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида амалга ошириш хоҳишини билдирган истеъмолчилар хисоб-китоб амалга оширилган даврни кўрсатиб етказиб берилган таъини газ учун 50 фоиз олдиндан ҳақ тўлаш асосида хисоб-китоб қилиш тўғрисида Етказиб берувчига билдирги тартибда мурожаат қилишга ҳақлидир. Бундай ҳолатларда истеъмолчилар хисоб-китоб даври бошланганидан камидан 5 кун олдин газ таъминоти ташкилотининг хисоб рақамига таъини газ етказиб беришга тузилган шартномада кўрсатилган ойлик таъини газ ҳажми қиймати суммасининг 50 фоизи миқдоридан олдиндан ҳақ тўлашлари шарт. Амалда истеъмол қилинган таъини газ ҳажми учун якуний хисоб-китоб хисобот ойининг охиригача амалга оширилади.

4.4. Истеъмолчига газ олдиндан тўловиз етказиб берилмайди.

4.5. Олдиндан тўлов Ёмғалга оширилмаган тақдирда, Истеъмолчига газ етказиб берилмайдиган (стратегик корхоналар ва ижтимоий аҳамиятта эга истеъмолчилар бундан мустафно).

4.6. Истеъмолчи ҳар ойнинг 10 санасига қадар аввалги ойда истеъмол қилинган газ учун якуний хисоб-китобни амалга ошириши керак.

4.7. Стратегик ва ижтимоий аҳамиятта эга Истеъмолчилар хисоб-китоб қилиш ойн тугатгандан кейин 30 кун мобайнида олинган газ учун якуний хисоб-китобни амалга оширадилар.

4.8. Таъини газдан фойдаланишда Истеъмолчининг айби билан таъини газ етказиб беришга шартномада кўрсатилганидан ҳажмдан кам фойдаланилган тақдирда, аванс тарзида тўланган маблағлар қайтарилмайди, кўрсатиб ўтилган маблағлар эса келгусида газдан фойдаланишда хисобга олинмади.

4.9. Истеъмолчи томонидан таъини газ етказиб бериш учун тузилган шартномада белгиланганидан кўп ҳажмда ва газ таъминоти ташкилоти билан олдиндан келишилмасдан газ олинган тақдирда, Истеъмолчидан шартномадаги ҳажмлардан ортиқча олинган таъини газ қийматига нисбатан 1.4 коэффициент билан оширилган тўлов ундирилади.

Бунда, белгиланган тартибда хисоблаш приборини алмаштириш, таъмирлаш, хизмат кўрсатиш, текшириш ва созилишни мониторинг қилиш учун ечиб олиш, шунингдек, Истеъмолчига алоқалор бўлмаган турли хил (электр таъминоти носозлиги, чакмок, қисқа тўташу ва х.к.)даги техник носозликлар аниқланганини сабабли истеъмол қилинган таъини газ ҳажмининг ўрнатилган газ асбоб ускуналарини тўлик қуввати бўйича хисоб-китоб қилинишни нагнжасида шартномадаги ҳажмлардан ортиқ ҳажмларни ташкил қилган ҳолатлар бундан мустафно.

4.10. Табиий газ учун Истеъмолчиннинг қарзи мавжуд бўлган тақдирда, унинг давас тўлови хисобига ўтказилган маблаглари Истеъмолчинни хабардор қилган ҳолда қарзни қоплашга йўналтирилади ва аванс тўлови сифатида хисобга олинмайди.

4.11. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ қиймати ўз вақтида тўланганда, Истеъмолчи муддати ўтган ҳар бир кун учун муддати ўтган тўлов суммасининг 0.4 фоизи миқдорда, лекин муддати ўтган тўлов суммасининг 50 фоизидан ошмайдиган миқдорда пеня тўлайди.

4.12. Хисоб-китоб оғинда етказиб берилган табиий газ ҳажми Етказиб берувчи вақиллари томонидан табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборидан кўрсаткичлари ёниб олиш (ТТХНАТга уланган, шунингдек, табиий газни истеъмол қилишга хисобга олиш приборларида эга бўлмаган ва белгиланган метрлар бўйича хисоб-китоб қиладиган истеъмолчилар бундан мустасно) асосида, кейинчалик ёниб олинган кўрсаткичлар Fossa тизимида киритиш, шунингдек, истеъмолчилар томонидан табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборлари кўрсаткичларини интерактив хизматлар воситаларидан фойдаланган ҳолда киритиш орқали аниқланади.

4.13. Шартноманинг 4.12-бандига асосан кўрсаткич олинганидан сўнг кейинги ойнинг 5 кунига қадар Етказиб берувчи томонидан хисоб-китоб охи учун газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномаси расмийлаштирилади. Расмийлаштирилган газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасига асосан истеъмолчинга электрон хисобварақ-фактура юборилади.

4.14. Етказиб берувчи ва Истеъмолчи ўртасидаги хисоб-китобларнинг ҳаққонийлигини таъминлаш учун хисобот даврида газни етказиб бериш-кабул қилиш даволатномаси Истеъмолчида қуйидаги техник ҳужжатлар мавжуд бўлганда расмийлаштирилади:

а) газни хисоблаш прибори хотирасидан хисобот даври учун олинган (кўчирма) архив мавдудумотлари;

б) Истеъмолчида тақдим этилган, Истеъмолчининг бўлиниш чеграсига бўлган жойдаги газ тармоқлари ва ГТҚлардаги технологик йўқотишларнинг ҳажми тўғрисидаги даволатноманинг мавжудлиги; Бунда Истеъмолчи балансида бўлган газ тармоқлари ва ГТҚдаги технологик йўқотишлар Истеъмолчи хисобига олиб борилади.

4.15. Истеъмолчи ойнинг 7 кунидан кечиктирмадан Етказиб берувчидан хисоб-китоб охи учун газ етказиб бериш ва кабул қилиш даволатномасини кабул қилиб олади, имзолайди ва бир нусхасини Етказиб берувчига жўнатади. Расмийлаштирилган газ етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасига асосан электрон хисобварақ-фактурани кабул қилади.

4.16. Табиий газни етказиб бериш-кабул қилиш даволатномасини имзоламаслик ёки уни эътирозлар билан имзолаш Истеъмолчинини кўрсатиб ўтилган табиий газ ҳажмлари учун тўловлардан озод қилмайди. Узатилган ёки кабул қилинган газ миқдорини аниқлашдан норози бўлган томон даволатномада норозилик сабабларини мажбурий акс эттириш йўли билан хисоб-китоб қилиш охи тувландан кейин 10-кунгача бошқа томонга бу тўғрисида мавдуд қилиб, сўнг даволатноманинг бир нусхасини Етказиб берувчи вақилига тақдим қилади. Ушбу масалани ўзаро ҳал этиш имконияти ўлмаганда, келишмовчилик сабаблари белгиланган тартибда кўриб чиқирилиши керак.

4.17. Истеъмолчидан дебитор қарзларни ундириш Етказиб берувчи томонидан ишда белгиланган тартибда амалга оширилади.

4.18. Газ узиб қуйилганидан сўнг ўзошимчилик билан қайта уланганда, ёмғол қилинган газ ҳажми ва унинг қиймати газ узиб қуйилган кундан бошлаб,

уланган газдан фойдаланиш ускунасининг бир суткада 24 соат ичида тўлик қуваат билан ишлаб туриши хисобдан аниқланади.

4.19. Газ учун амалдаги тарифлар (нарихлар) ўзгарган тақдирда, Етказиб берувчи бу ҳақидаги ахборотни ўн беш кун олдин оммавий ахборот воситалари орқали хабардор қилади. Газ учун тарифлар ўзгарганида, мазкур шартнома ўз қучида қолади, истеъмол қилинган газ учун тўлов эса янги тариф асосида, у қонунда белгиланган тартибда қўнча қирғандан сўнг амалга оширилади. Бунда истеъмолчи табиий газнинг аванс тариқасида тўланган ҳажми учун тўлов кунидан бошлаб кўпи билан кейинги 1 ой қўшимча тўлов тўлашдан озод қилинади.

У. ХУҚУҚСУЗАРЛИКЛАР ВА ГАЗДАН НОҚОНУНИЙ Фойдаланиш учун жавобгарлик

5.1. Газдан фойдаланишда Истеъмолчи томонидан мазкур шартноманинг 3.17. ва 4.18.-бандига кўрсатиб ўтилган хуқуқбузарликларга йўл қўйилиши, Етказиб берувчи ва Истеъмолчи вақиллари томонидан имзоланган ва икки нусхада тўзилган даволатномаси билан расмийлаштирилади.

5.2. Ушбу шартноманинг 5.1-бандига асосан расмийлаштирилган даволатномага мувофиқ Истеъмолчидан, фойдаланган газ ҳажми қиймати (амалдаги тарифлар бўйича) ундириб олинади.

5.3. Бунда мазкур шартноманинг 5.2-бандига кўрсатилган ҳолатларда газ ҳажми қийматининг ундирилиши Истеъмолчини қонунчиликда белгиланган жавобгарликдан озод қилмайди.

VI. ТАРМОҚДАН УЗИБ ҚУЙИШ ВА ҚАЙТА УЛАНИШ ТАРТИБИ

6.1. Истеъмолчида қуйидаги ҳолатларнинг мавжудлиги ҳамда ушбу ҳолатларнинг бағтираф этилгунига қадар газ тармоқларидан узиб қуйилади:

- шартномавий мажбурийлар бажарилмаганда;
- Етказиб берувчи вақилларини газдан фойдаланиш ускуналари ва хисобга олиш қурilmаларини назоратдан ўтказишга йўл қўйилмаганда;
- фойдаланилган газ учун хисоб-китоб ўз вақтида амалга оширилмаганлиги натижасида қарздорлик мавжуд бўлганда;
- шартномада белгиланган буюртмаларга етарли миқдорда олдидан тўловлар амалга оширилмаганда;
- Етказиб берувчининг ва "ўзнефтьгаз инспекция"нинг кўрсатмалари бажарилмаганда;
- хисоблаш приборларига қасддан зарар етказилганда, прибор кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнинг ишлашга тўқинлик қилувчи хатти-ҳаракатлар амалга оширилган ҳолатларда;
- газни хисобга олиш приборларига ташқи таъсир кўрсатишга ҳаракат қилиш;
- Газдан фойдаланиш қондаларига зид равишда газ тармоқларига ноқонуний уланиш ёки бошқа қоидабузарликлар ёқуд газни талон-тарож қилиш ҳолатлари аниқланганда;

Бунда Етказиб берувчи газ таъминотининг ўчирилиши натижасида етказилган моддий зарар ёки бой берилган фойда учун жавобгарликни ўз зиммасига олмайди.

6.2. Тармоққа қайта уланганда амалдаги конунчиликка мувофиқ Истеъмолчидаан баъзавий хисоблаш миқдорининг ўн баравари миқдорда ҳақ ундирилади. Шартномаининг 13.1.-бандида кўрсатилган ҳоллар бундан мустасно.

6.3. Газ истеъмолчинин хисобга олиш ва назорат қилишининг автоматлаштирилган тизми (ITXНАТ) дариға уланган истеъмолчиларини масофадан қайта улаш учун ҳақ ундирилмайди.

VII. ТАРАФЛАРИНИНГ ХУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ.

7.1. Етказиб берувчи қуйилдиғиларға мажбур:

- ўзинға қарашли бўлган газ тармоқларинини соз ҳолатда сақлаш ва уларни ўз хисобидан таъмирлаш-тиклаш;
- ўз газ тармоқларининг техник ҳолатини ва уларда руҳсатсиз уланнишларни аниқлаш учун даврий кўздан кечирриш;
- табиий газ етказиб бериш қисқарган ёки тўхтаган тақдирда бу тўғрида Истеъмолчиларни хабардор қилиш;
- газ хисоблаш ускуналаридан олинган архив маълумотларни, электрон маълумотларининг барча параметрларини қамдага уч йил мобайнида ўзида сақлаинишини таъминлаш;

3.17. ва 4.18.-бандларига кўрсатилган ҳолатлар солир этилганлиги ва ушбу ҳолатларни бартараф этилгунинга қадар табиий газ таъминотини кўшимча оғоҳланттиришларсиз тармоқдан ўчирриш;

- табиий газнинг руҳсатсиз истеъмол қилинганлиги, газ тармоқлари моддий бойликларининг талон-тароғ қилинганлиги тўғрисида хуқуқни муҳофаза қилиш органларини хабардор қилиш;

- Истеъмолчинга газ етказиб бериш шартномасида келишилган шартлар асосида газни етказиб бериш;

- қонуида назарда тутилган тартибда монополияга қарши давлат органининг тақлимномасига асосан шартномага ўзгарттиришлар киритиш;

- Етказиб берувчи ва вақолатли давлат органларининг мажбурий кўрсатмадарини бажариш;

- техник хизмат кўрсатиш шартномаларига мувофиқ истеъмолчиларининг ички газ тармоқлари, газдан фойдаланувчи ускуналарини техник тафтишдан ўтказиш ва уларға профиллактика хизмат кўрсатиш;

- табиий газ сизиб чиқилишда — дарҳол;

- ояқат тайёрлаш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида — бир кун давомида;

- иситиш мавсумида иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида — бир кун давомида;

- иссиқ суя ва иситиш учун мўлжалланган газдан фойдаланиш ускуналарининг носозлигида (иситиш мавсумидан ташқари вақтда) — икки кун давомида;

- Газдан фойдаланиш ускуналарини 5 сутка мудат ичнда алмаштириш;

Етказиб берувчи конунчиликка мувофиқ бошқа мажбуриятларға ҳам эта бўлиши мумкин.

7.2. Етказиб берувчи қуйилган хуқуқларға эта:

- техник заруратта кўра, Истеъмолчини белгиланган тартибда хабардор қилган ҳолда, табиий газни етказиб беришни қисқарттириш ёки тўхтатиш;

- газ таъминоти тармоқларига руҳсатсиз уланниш ҳолатлари аниқланганда уларни белгиланган тартибда газ тармоқидан ўзиб қуйиш;

- Истеъмолчилардан табиий газдан фойдаланиш қондалари ва газни етказиб бериш шартномаси талабларига риоа этишни талаб қилиш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини ижро қилишдан қонун ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама воз кечиш;

- газ тармоқларида авариянинг олдини олиш ёки бартараф этиш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чораларни қўриш зарурати юзага келганда, Истеъмолчи билан келишмасдан ва уни оғоҳланттирмастан ҳамда зудлик билан хабардор қилган ҳолда, табиий газни етказиб беришни тўхтатиш ёки чеклаш;

- ушбу шартномада назарда тутилган ҳолатларда, аниқланган қондабузарликлар бартараф этилгунинга қадар аввалдан оғоҳланттирмаган ҳолда газ етказиб беришни тўхтатиш.

- табиий газ етказиб бериш шартномасини бир томонлама бекор қилиш.

7.3. Истеъмолчи қуйилдиғиларға мажбур:

- хисобот ойда табиий газ етказиб бериш ва қабул қилиш делолатномасини ва хисоб-варақасини расмийлантириш учун ҳар ойнинг 5-санасигача Етказиб берувчинга электрон газ хисобдонини архив маълумотлари (распечатка) ёки газни хисобга олиш приборларининг кўрсаткичларини тақдим этиш.

- газдан оқилгона ва тежамкорлик билан фойдаланиш;

- газ хўжайини газ қувурлари ва ускуналарини техник жиҳатдан соз ҳолатда сақлаш;

- газ тармоқларида ёки газдан фойдаланиш ускунасида вужудга келган табиий газ сизиб чиқилиш ҳолати ҳақида газ таъминоти ташкилоти диспетчерлик хизматларини зудлик билан хабардор қилиш;

- ўзининг газ тармоқлари дахлсизлигини таъминлаш ва эҳтимоли бўлган руҳсатсиз уланнишларни аниқлаш мақсадида уларни ва улардаги ускуналарни мунтазам равишда кўздан кечириб чиқиш;

- газ таъминоти ташкилотлари газ тармоқларига сертифициланган, газлаштириш лойиҳасига (ITX) мувофиқ бўлмаган газдан фойдаланиш ускунасининг уланнишига йўл қўймаслик;

- газ етказиб берувчи вақиллари ва “ўзнефтанспекция” ходимларининг (тегишли гувоҳнома кўрсатилган тақдирда) табиий газни истеъмол қилишини хисобга олиш приборларини ва/ёки газдан фойдаланиш ускунасини куннинг исгалган вақтда эркин кўздан кечиршини таъминлаш;

- газдан фойдаланиш ускунасидаги носозликларни (бундай турдаги ишларни бажариш хуқуқига эта бўлган икмносалштирилган бригадалар ёки ходим ёрдамида) бартараф этиш;

- табиий газ истеъмолчини хисобга олиш приборлари кўрсаткичларини ўзгарттириш мақсадида уларнинг ишлашига тўсқинлик қилувчи ҳаракатларни амалда оширмаслик, уларнинг қасдиан бузилишига йўл қўймаслик ва ўрнатилган таъмиларини бутунлигини таъминлаш;

- табиий газ истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари ишидаги носозлик аниқланган тақдирда, газ таъминоти ташкилотини ўзи учун қулай шаклда дарҳол ҳаёбдор қилиш.

- Газ тармоғи бўлиниши чегарасида табиий газ сарфи бўйича мавҳумотларни масофадан олиш имкониятини берувчи газ истеъмолчини ҳисобга олиш ва назорат қилишни автоматлаштирилган (ПТХНАТ-АСКУТ) тизимга уланган ҳисоблаш приборлари истеъмолчи томонидан ўрнатилиши.

7.4. Истеъмолчи Етказиб берувчидан қуйидагиларни талаб қилиш ҳуқуқига эга:

- етказиб берилган табиий газнинг таъини аниқланган ҳажмига ва бошқа параметрларга нороз бўлган тақдирда, Етказиб берувчининг табиий газни истеъмолчини ҳисобга олиш приборлари ишлашининг ишончлилигини текшириш учун комиссия ташкил этиш;

- табиий газнинг стандарташтириш бўйича норматив ҳужжатларда кўзда тутилган сифатда ва етказиб бериш режимида ривож қилган ҳолда узатилиши;

- табиий газни етказиб бериш шартномаси бекор қилинганда, фойдаланилмаган газ ҳажми учун тўланган суммани қайтариш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини қонуни ҳужжатларига мувофиқ бир томонлама бекор қилиш;

- табиий газни етказиб бериш тўхатишганда, зарарни қоплашни талаб қилиш (шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандлари бундан мустасно);

- газ етказиб беришни вақтинча тўхатишини.

Истеъмолчи қонунийлик ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

VIII. ТАРАФЛАРНИНГ МОДЛИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Етказиб берувчи Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасига асосан газ етказиб берилмаган ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги оқибатида етказилган моддий зарар ва бой берилган фойдани белгиланган тартибда қоплайди.

Етказиб берувчи газни етказиб бермаганлик ёки тўлиқ етказиб бермаганлик учун қуйидаги ҳолларда жавобгар ҳисобланмайди:

а) Истеъмолчи томонидан газ таъминоти тармоқларида қўшимча газдан фойдаланиш ускунасини руҳсатсиз улаш ҳолати аниқланганда;

б) фойдаланилган газ учун тўлов амалга оширилмаганда;

в) қонуни ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатларда.

г) истеъмолчи томонидан шартнома талабларига амал қилинмаганда;

д) мажбур шартноманинг 2.5. ва 6.1 бандларида кўрсатилган ҳолларда.

8.2. Етказиб берувчи томонидан шартнома мажбуриятларининг бажармаслиги натижасида Истеъмолчига моддий зарар етказилганда, Етказиб берувчининг мансәбдор шахсига нисбатан базавий ҳисоблаш микроинининг ўн баробаридан ўн беш баравари микроинида қўлланади.

8.3. Шартномада кўрсатилган ҳажмдан кам ҳажмда газ етказиб берилган тақдирда, Етказиб берувчига нисбатан Ўзбекистон Республикасининг "Ҳужжатли қоритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида" ги Қонуни асосида жарима санкциялари қўлланилади, қуйидаги ҳолатлар бундан мустасно:

а) форс-мажор ҳолатлар;

б) магистрал газ қувурларида ва газ тармоқларида авария ҳолатлари юз берганда; в) киши даврида вақтинча газ етказиб бериш чекланганда (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 24 декабрдан 277-сон қарорлари, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент қўйилмайдиган объектлар рўйхатида киритилган қорхоналарда ташқари); г) шартнома асосида Истеъмолчи томонидан ўз зиммасига олинган мажбуриятлар бажарилмаганда.

8.4. Етказиб берилган табиий газнинг сифати шартнома ёки норматив ҳужжатлар талабларига мос келмаганда, Истеъмолчи газ қабул қилиш ёки унинг учун ҳақ тўлашни рад этганда Етказиб берувчидан етказиб берилган сифати зарур даражада бўлмаган газ ҳажми қийматининг 20 фоизи микроинида жарима тўлашни талаб қилиш ҳуқуқига эга. Агар, газ қиймати тўланган бўлса, Истеъмолчи Етказиб берувчидан белгиланган тартибда тўланган суммани қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

8.5. Етказиб берувчи томонидан шартномада кўрсатилган ҳажмлардан кам газ етказиб берилганда, Етказиб берувчи Истеъмолчига моддиди ўтган ҳар бир кун учун мажбуриятларининг бажарилмаган суммасининг 0,5 фоизи микроинида, бироқ етказиб берилмаган газ қийматининг 50 фоизидан ошмайдиган микроинида пеня тўлайди.

8.6. Шартномада кўрсатиб ўтилган муддатларда етказиб берилган газ ҳақи ўз вақтида тўланмаган тақдирда, Истеъмолчи моддиди ўтган ҳар бир кун учун моддиди ўтган тўлов суммасининг 0,4 фоизи микроинида, бироқ моддиди ўтган тўлов суммасининг 50 фоизидан ошмайдиган микроинида пеня тўлайди.

IX. ҚОРҶУЩИГА ҚАРШИ ТАЛАБЛАР

9.1. Ушбу шартноманинг ҳар бир тарафлари бир-бирига нисбатан амалдаги қорруқияга қарши қураш талаблари, шу жумладан, бу билан чекланиб қолмасдан, берча амалдаги қонуни ва қондаларга оид шартларини ва талабларини тадиқ этилишини ифодалайди ва қафолатлайди.

9.2. "Истеъмолчи" "Етказиб берувчи"га мажбур шартнома доирасида қуйидагиларни қафолатлайди ва қуйидаги мажбуриятларни ҳам ўз зиммасига олади: Шартноманинг амал қилиш муддати давомида у (шунингдек, унинг ҳолимлари, директорлари, агентлари ва бошқа вакиллари), истеъмолчи манфаатлари учун агент ёки вакил сифатида ҳаракат қилиб, "Етказиб берувчи"нинг қорруқияга қарши амалдаги талабларига ва Ўзбекистон Республикасининг берча қонуни ва қондаларига қатъий риоя қилади.

X. НИЗОЛАРНИ ХАЛ ЭТИШ ТАРТИБИ

10.1. Келишмовчиликлар ва низоли масалалар юзата келган тақдирда томонлар қондалга қўра, уларни судлача хал этиш чораларини қўрайдилар.

10.2. Келишмовчиликлар ва низоли масалаларни хал этиш учун тарафлар белгиланган тартибда жавобгар жойлашган жойдаги телпиди судга мурожаат қилишга ҳақлидлар.

10.3. Шартнома шартларини бир томонлама рад этиш ва бир томонлама ўзгартришга йўл қўйилмайди, қонунида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

